

KAUPUNKISTRATEGIA 2026–2029, LUONNOS

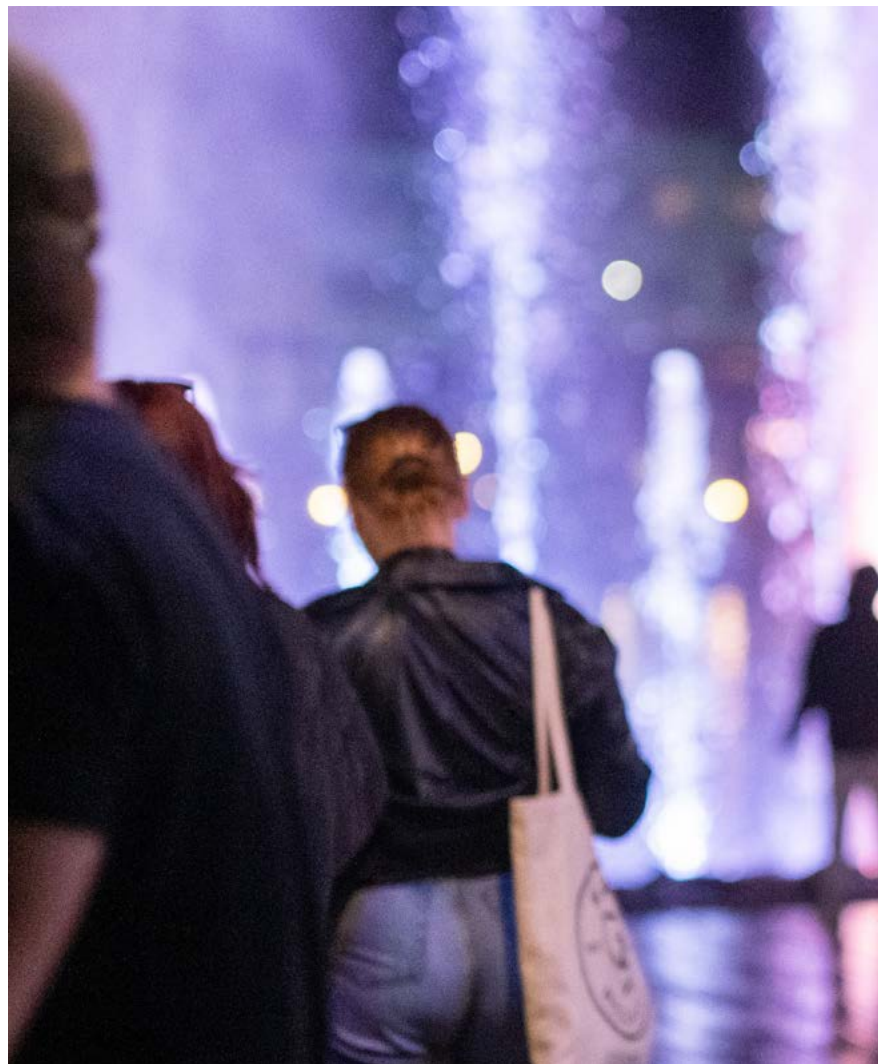
Muutosvoimainen ja myönteinen Porvoo

KAUPUNGINJOHTAJAN ESITYS 4.3.2026

PORVOO BORGÅ

Sisällys

Muutosvoimainen ja myönteinen Porvoo.....	4
Kaupunkistrategia kuvaa kehityssuunnan	4
Painopisteet	8
Tulevaisuuteen uskovat, vahvojen perustaitojen lapset ja nuoret.....	8
Kaupunki johon kotiudutaan	10
Puhdas, kaunis ja kutsuva elinympäristö	12
Vaikuttavuutta elinvoiman edistämiseen.....	14
Muutosvoimainen toimintakulttuuri.....	16
Myönteinen, kuunteleva ja ystävällinen kaupunki	18
Uudistuskyykyinen henkilöstö ja kyvykäs johtaminen	20
Vakaa ja kestävä talous	22
Kärkihankkeiden määrätietoinen edistäminen	24
Strategiamittarit.....	26
Laaja taustavalmistelu ja osallistaminen	34
Yhdessä. Toisiamme arvostaen. Rohkeasti. Vastuullisesti.	36

*Olemme yhdistelmä alueellista kasvukeskusta,
sopivan kokoista, turvallista kotikaupunkia
sekä tunnelmallista matkailukaupunkia
aivan pääkaupunkiseudun läheisyydessä.*

Kaupunkistrategia kuvaa kehityssuunnan

Porvoo on ainutlaatuinen kaupunki, jossa kohtaavat historia, tunnelma ja elinvoima.

Olemme yhdistelmä alueellista kasvukeskusta, sopivan kokoista, turvallista kotikaupunkia sekä tunnelmallista matkailukaupunkia aivan pääkaupunkiseudun läheisyydessä. Vanhan Porvoon idyllinen miljöö ja kaupungin kaksikielinen kulttuuri tunnetaan koko Suomessa. Kilpilahden teollisuusalue tekee Porvoosta kansainvälisestikin merkittävän elinkeinoelämän keskuksen. Kasvava ja houkutteleva kaupunki hyvine palveluineen on ylpeydenaihe asukkailleen ja vetovoimainen keskus koko Itä-Uudellemaalle.

Kaupunkistrategia kuvaa Porvoon yhteisesti hyväksytyn kehityssuunnan, ja se ohjaa kaupungin päätöksentekoa ja resurssien käyttöä. Strategia perustuu laajaan arvioon kaupungin nykytilasta ja toimintaympäristön muutoksista. Se on työstetty yhdessä kaupungin henkilöstön, luottamuselinten, erilaisten sidosryhmien ja asukkaiden kanssa työpajoissa, haastatteluissa ja kyselyiden avulla.

Uusi strategia perustuu ajatukseen muutosvoimaisesta ja tulevaisuuden mahdollisuuksiin tarttuvasta kaupungista, jolle vahva omaleimaisuus on voimavara. Keskeisiksi painopisteiksi on nostettu huolenpito elinympäristöstä, kestävän kasvun ja elinvoiman rakentaminen, lasten ja nuorten oppiminen ja tulevaisuususkon vahvistaminen sekä ihmisen mahdollisuus kotiutua, viihtyä ja kytkeytyä yhteisöihin. Nämä sitovat Porvoon vahvasti myös koko Suomen tulevaisuuden rakentamiseen.

Muutosvoimaisen toimintakulttuurin keskeisiä elementtejä ovat uudistuskyykyinen henkilöstö ja kyvykäs johtaminen, myönteinen ja vuorovaikutteinen toimintakulttuuri sekä vakaa talous. Hyvinvointia ja elinvoimaa kehitetään edistämällä määrätietoisesti yhteisesti hyväksyttyjä kärkihankkeita. Kaupungin tekemä laaja päivittäinen perustyö on uudenkin strategian kulmakivi.

Strategiakauden alkua leimaa kaupungin talouden tasapainottaminen. Talouden tasapainotus toteutetaan strategiakaudella siten, että yhteisöveron alenemasta huolimatta talous on valtuustokaudella tasapainossa. Tämä ei tarkoita strategisista päämääristä luopumista, vaan tekemisen painopisteiden siirtoa ja sitä, että osin niukkenevia resursseja käytetään aiempaa vaikuttavammin ja priorisoidummin. Strategian toteuttaminen – kaupungin ja sen asukkaiden hyvän tulevaisuuden rakentaminen – on koko Porvoon yhteinen asia.

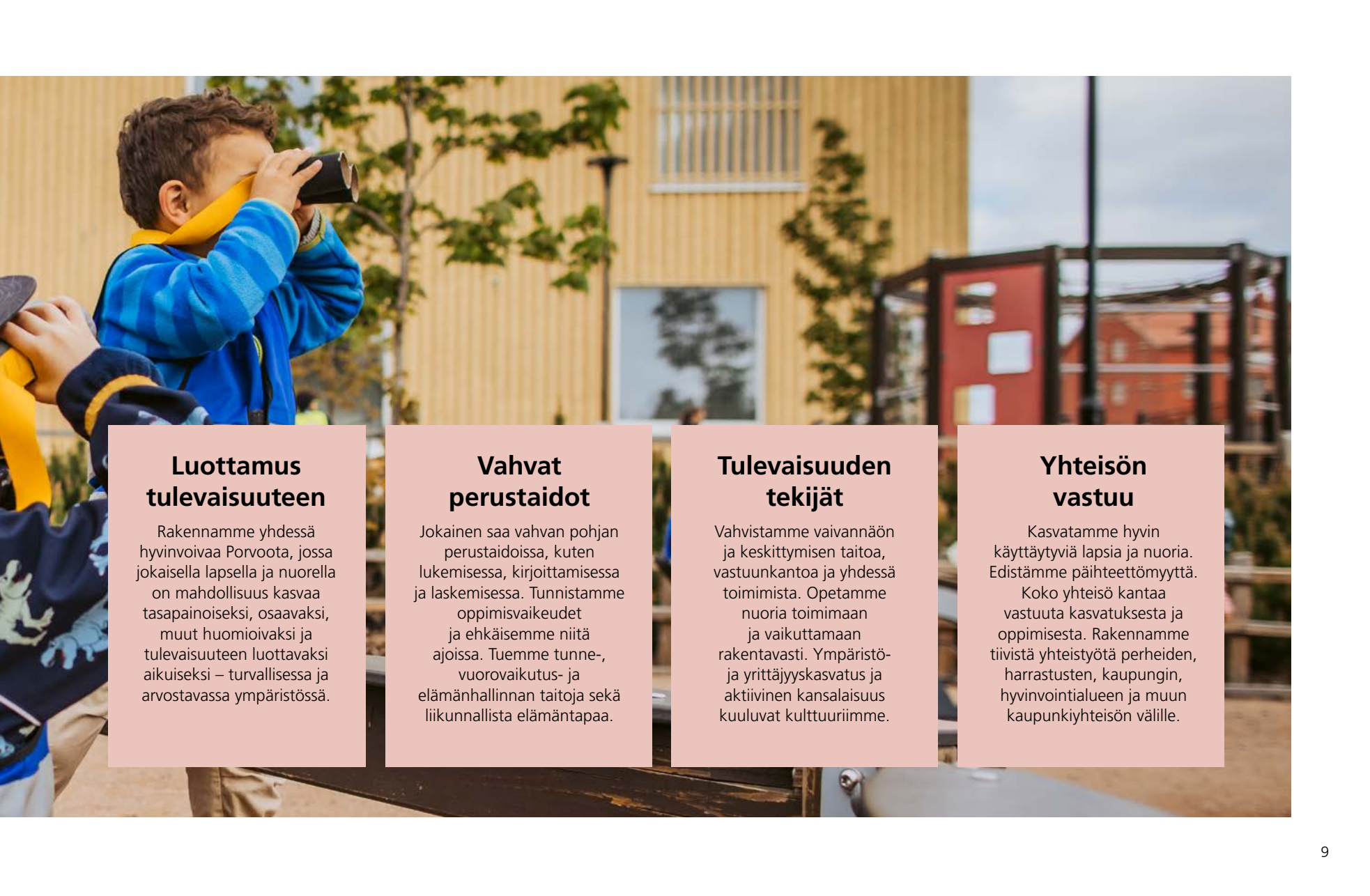
Kuva 1. Strategiaehdotuksen sisältö tiivistetysti havainnollistettuna.

**Yhdessä.
Toisiamme arvostaen.
Rohkeasti.
Vastuullisesti.**

Tulevaisuuteen uskovat, vahvojen perustaitojen lapset ja nuoret

Useimmat porvoolaiset lapset ja nuoret voivat hyvin, mutta hyvinvointi ei jakaudu tasaisesti. Osa kamppailee koulu-uupumuksen, arjen kuormituksen, mielenterveysongelmien tai epäterveellisten elintapojen kanssa. Oppimistulokset ovat heikentyneet erityisesti lukutaidossa ja matematiikassa, ja joka viidennellä on oppimisvaikeuksia. Nuorten tulevaisuususko on myös heikentynyt. Rohkaisevaa kuitenkin on, että Porvoon lasten ja nuorten palveluissa tehty pitkäjänteinen perustaitojen kehitystyö näyttäisi johtaneen edistysaskeliin.

Luottamus tulevaisuuteen

Rakennamme yhdessä hyvinvoivaa Porvoota, jossa jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa tasapainoiseksi, osaavaksi, muut huomioivaksi ja tulevaisuuteen luottavaksi aikuiseksi – turvallisessa ja arvostavassa ympäristössä.

Vahvat perustaidot

Jokainen saa vahvan pohjan perustaidoissa, kuten lukemisessa, kirjoittamisessa ja laskemisessa. Tunnistamme oppimisvaikeudet ja ehkäisemme niitä ajoissa. Tuemme tunne-, vuorovaikutus- ja elämänhallinnan taitoja sekä liikunnallista elämäntapaa.

Tulevaisuuden tekijät

Vahvistamme vaivannäön ja keskittymisen taitoa, vastuunkantoa ja yhdessä toimimista. Opetamme nuoria toimimaan ja vaikuttamaan rakentavasti. Ympäristö- ja yrittäjyyskasvatus ja aktiivinen kansalaisuus kuuluvat kulttuuriimme.

Yhteisön vastuu

Kasvatamme hyvin käyttäytyviä lapsia ja nuoria. Edistämme päihitteettömyyttä. Koko yhteisö kantaa vastuuta kasvatuksesta ja oppimisesta. Rakennamme tiivistä yhteistyötä perheiden, harrastusten, kaupungin, hyvinvointialueen ja muun kaupunkiyhteisön välille.

Kaupunki johon kotiudutaan

Porvoon väestökehitys on murroksessa: ikääntyvien ja muunkielisten osuus kasvaa nopeasti. Ilman maahanmuuttoa väkiluku ja työikäisten määrä laskisivat, ja kilpailu osaavasta monikulttuurisesta työvoimasta lisäänty. Maahanmuuttajien työllistyminen on osin hidasta, ja hyvinvoinnin alueelliset erot näkyvät myös Porvoossa. Ikääntyneet voivat pääosin hyvin, mutta yksinäisyys ja toimintakyvyn heikkeneminen ovat kasvavia haasteita.

Kaikille kotoisa Porvoo

Haluamme Porvooseen työikäisiä perheitä, opiskelijoita ja osajia aloille, joille tarvitaan työvoimaa. Tarjoamme turvallisen ja laadukkaan elinympäristön, joka saa muuttajat myös jäämään kaupunkiin. Porvoo kehittyy avoimena ja monikulttuurisena kotikaupunkina, jossa jokainen uusi asukas tuntee olonsa tervetulleeksi, työllistyy, oppii kotimaisia kieliä, löytää ystäviä ja harrastuksia sekä osallistuu kaupunkielämään.

Kansainvälistyvä kotikaupunki

Koko kaupunki osallistuu kotoutumiseen. Kaupunkiorganisaation eri palvelualueet, työnantajat, yrittäjät, yhdistykset ja asukkaat luovat yhdessä edellytyksiä onnistuneelle kotoutumiselle ja kaupungin kansainvälistymiselle. Ehkäisemme kaupunkialueiden ja väestöryhmien eriytymistä tasapainoisella kaupunkirakenteen ja palveluiden suunnittelulla. Tarjoamme mahdollisuuksia vapaaehtoistoimintaan sekä maahanmuuttajien tukemiseen. Vahvistamme kaupungin henkilöstön monikulttuurista osaamista ja kielitaitoa.

Parannamme kotoutumisen ja kansainvälistymisen vaikuttavuutta perustamalla International House Porvoon. International House Porvoo (IHP) on monialainen palvelukeskus, joka kokoaa yhteen maahanmuuttajien ja kansainvälisten osajien kotoutumista ja asettautumista tukevat palvelut. Tavoitteena on edistää Porvoon elinvoimaa, sujuvoittaa palveluohjausta ja vahvistaa koko kaupunki kotouttaa –periaatetta.

Sujuva siirtymä työelämään

Kehitämme työllisyyspalveluja ja oppilaitosyhteistyötä ja tuemme maahanmuuttajien nopeaa siirtymistä työelämään. Tarjoamme työnantajille apua kansainvälisen työvoiman rekrytoinnissa, kieli- ja kulttuuritukea sekä mahdollisuuksia hyvien käytäntöjen jakamiseen. Luomme toimintatapoja ja mahdollisuuksia, joilla ennakoimme maahanmuuton määrää ja kotouttamistarpeita.

Saavutettava ja esteetön arki

Rakennamme kaupunkia, jossa jokaisella on mahdollisuus hyvään, aktiiviseen ja yhteisölliseen arkeen eri elämäntilanteissa. Kehitämme selkokieliä ja monikielistä viestintää, joka mahdollistaa täysipainoisen osallistumisen kaupungin toimintaan. Panostamme esteettömiin ja saavutettaviin palveluihin, turvallisiin liikkumis- ja liikuntamahdollisuuksiin sekä yhteisöllisyyteen asumisratkaisuisissa. Teemme tiivistä ja saumatonta yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa, jotta arjen tuki ja palvelut ovat yhdenvertaisesti kaikkien saatavilla. Huomioimme palvelujen ja kaupungin kehittämisen suunnittelussa iäkkäämmän väestön määrän kasvun ja erilaiset toimintakyvyt sekä tuemme aktiivista ikäntymistä.

Tarve erilaisille asunnoille

Tarjoamme monenlaisia asumisvaihtoehtoja eri elämäntilanteissa oleville ihmisille, jotka haluavat myös jäädä Porvooseen. Luomme uuden, kansallisia linjauksia vastaavan asuntopoliittisen toimintamallin.

Puhdas, kaunis ja kutsuva elinympäristö

Porvoon erityinen vahvuus on sen omaleimaisuus: historia, monipuoliset luonto- ja vesistöalueet, rikas rakennettu ympäristö sekä elävä ja kaksikielinen kaupunkikulttuuri. Vanha Porvoo on Suomen kauneimpia ja tunnetuimpia historiallisia keskustoja. Ilmastomuutos ja luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen näkyvät kuitenkin myös Porvoossa. Olemme vähentäneet ympäristön kuormitusta ja parantaneet sopeutumiskykyä, mutta työ ilmaston, luonnon ja vesistöjen hyväksi vaatii pitkäjänteistä jatkoa.

Kunnianhimoinen ilmastopolitiikka

Tavoittelemme 80 prosentin päästö-vähennystä vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä ja sopeudumme muuttuvaan ilmastoon. Kehitämme kestävän arjen ratkaisuja sekä sujuvia ja vähäpäästöisiä liikkumistapoja. Ilmastotyö on kilpailuetumme: tuemme yrityksiämme vihreässä siirtymässä ja houkuttelemme uusia ilmastoratkaisujen edelläkävijöitä vahvistamaan Porvoon elinvoimaa. Vähennämme luonnonvarojen kulutusta ja rakentamisen ilmasto – vaikutuksia. Edistämme korjausrakentamista, maamassojen hallintaa ja rakentamisen kiertotaloutta. Pidennämme rakennusten elinkaarta ja parannamme niiden muuntojoustavuutta.

Luonto, metsät ja vesistöt voimavarana

Rakennamme Porvoota, jossa ilmasto, luonto ja ihminen kulkevat käsi kädessä. Kaupungin kasvaessa vahvistamme luonnon monimuotoisuutta, turvaamme viheralueet ja niiden ekologiset yhteydet. Jatkossa Porvoo tunnetaan entistä enemmän luontoympäristöstään. Suojellemme vähintään 17 prosenttia kaupungin omistamista metsistä vuoteen 2030 mennessä ja kehitämme metsien virkistyskäyttöä. Metsät tukevat

hyvinvointiamme, luonnon monimuotoisuutta, hiilen sitomista sekä sopeutumista ilmastomuutokseen. Porvoo on vesistöjen kaupunki – vähennämme vesistöjen ympäristökuormitusta ja parannamme niiden ekologista tilaa. Painopisteitämme ovat Porvoonjoki ja Porvoon rannikkoalueet.

Porvoonnäköinen Porvoo

Vaalimme kaupunkimme historiaa, luonnonympäristöä ja rakennetun ympäristön ainutlaatuisuutta, jotta Porvoo säilyttää tunnistettavan ilmeensä myös tulevaisuudessa.

Porvoo on moni-ilmeinen kaupunki. Keskustaa ympäröivät taajamat tarjoavat sujuvan arjen kymmenille tuhansille porvoolaisille. Kehitämme kaupungin erilaisia alueita niiden ominaispiirteet huomioiden: vanha idyllinen keskusta, moderni Länsiranta, maaseutumiljööt, eri aikojen kaupunki- ja kyläympäristöt, saariston kulttuuriympäristöt sekä arkkitehtonisesti eheät kokonaisuudet ja merkittävät rakennukset ansaitsevat kukin omanlaisensa huomion. Pidämme erityistä huolta Vanhan Porvoon omaleimaisuudesta. Lisäksi Porvoonjoki, meri, rannikko ja saaristo rikastuttavat kaupunkiamme.

Huolehdimme siitä, että valmiilla oleva keskeisten kaupunkialueiden osayleiskaava ohjaa kaupungin

keskusta- ja taajama-alueen kehitystä kestäväällä tavalla ja tarjoaa sekä uusia rakentamismahdollisuuksia että ohjaukskeinoja säilyttää tärkeitä luonto- ja virkistysalueita.

Keskeisten kaupunkialueiden osayleiskaavan valmistumisen jälkeen käynnistämme kylien, maaseutu- ja saaristoalueiden kehittämisohjelman valmistelun. Ohjelma kokoaa yhteen tavoitteet ja toimenpiteet, joilla vahvistetaan elinvoimaisia, viihtyisiä ja kestäviä elinympäristöjä keskustan ulkopuolisilla alueilla.

Elävät tilat, kulttuuri ja tapahtumat

Tarjoamme asukkaille ja vierailijoille elämyksellistä porvoolaista kaupunkikulttuuria. Kaupungin eri osissa olevat yhteisölliset tilat, aktiivinen kulttuuritarjonta ja tapahtumat lisäävät ihmisten kohtaamisia, tukevat yrittäjyyttä sekä edistävät elämystaloutta ja matkailua. Mahdollistamme kaupungin tilojen monipuolisen yhteiskäytön.

Luomme Taidetehtaasta uuden konseptin avulla paikan, jossa yhdistyvät laajempi taiteen esilläolo, tasokkaat konsertit ja tapahtumat sekä matkailan kynnyksen kulttuuri ja toiminta. Kokonniemen liikuntakeskus täydentää valmistuessaan kaupungin liikunta- ja tapahtumamahdollisuuksia.

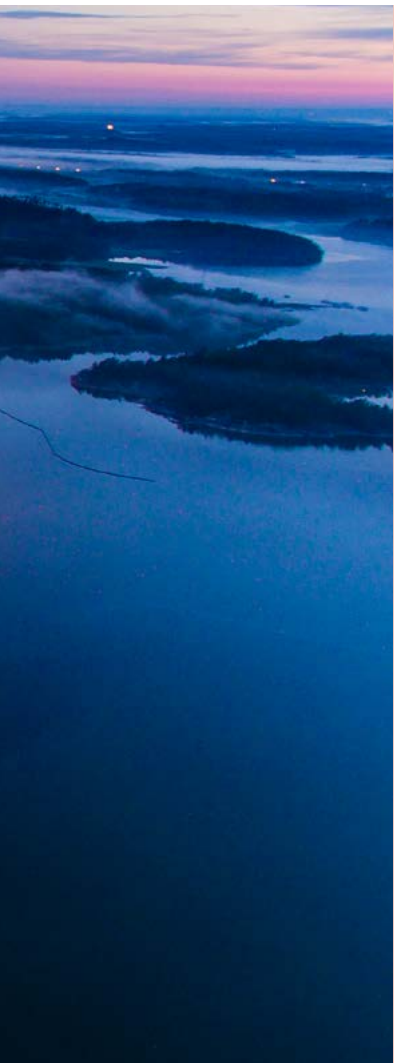

Vaikuttavuutta elinvoiman edistämiseen

Porvoo on pärjännyt erinomaisesti viime vuosien elinvoimavertailuissa. Menestyvä elinkeinoelämä, teollisuus ja yritykset tuovat alueelle työpaikkoja, verotuloja, hyvinvointia sekä uusia työn perässä muuttavia asukkaita. Porvoo on merkittävä matkailukohde, mutta ympärivuotisessa matkailussa on edelleen kasvupotentiaalia.

Kaupunki haluaa kasvaa jatkossakin kestävästi vihreän rakennemuutoksen eturintamassa. Porvoossa on kuitenkin melko vähän keskikokoisia ja kasvuhakuisia yrityksiä, ja työttömyys on liian korkealla tasolla.

Kestävää kasvua

Porvoo kasvaa jatkossa entistä kestävämmiin. Teemme työtä, että saisimme lisää työpaikkoja ja yrityksiä, kasvavia ja kansainvälistyviä yrityksiä sekä osaavia työntekijöitä. Alueemme koulutuspalvelut ja opetustarjonta kohtaavat paikalliset työvoimatarpeet.

Elinkeinoelämän kehittäminen perustuu pitkäjänteiseen ja johdonmukaiseen maapolitiikkaan, riittävään ja monipuoliseen tontti- ja kaavavarantoon, sujuviin kaavoitus-, luvitus- ja infrarakennusprosesseihin sekä näiden hyvään yhteistyöhön. Edistämme aktiivisesti ja pitkäjänteisesti ympärivuotista ja vastuullista matkailua.

Raideyhteys tukee kasvua

Porvoo edistää Itäradan suunnittelua olemassa olevan suunnitelman mukaisesti. Raideyhteys pääkaupunkiseudulle ja lentoasemalle parantaisi Porvoon alueen saavutettavuutta, houkuttelevuutta ja kasvumahdollisuuksia. Junayhteys on tärkeä elinkeinoelämälle, matkailulle ja asukkaiden liikkumiselle.

Edistämme kiertotaloutta ja vihreän energian hankkeita

Tunnistamme Kilpilahden alueen potentiaalin, ja edistämme aktiivisesti vedyn tuotannon sekä sähkön ja vedyn siirtoon liittyvän infrastruktuurin rakentumista. Tavoittelemme alueelle lisää hankkeita, jotka edistävät kiertotaloutta sekä energian tuotannon ja käytön ilmastokestävyyttä. Porvoo tukee myös paikallisia yrityksiä vihreän siirtymän liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntämisessä. Vihreän siirtymän rahaston avulla tuemme yritysten liiketoiminnan kehitystä ilmastokestäväksi sekä luomme edellytyksiä kasvulle ja uusille innovaatioille.

Ennakoivat työvoimapalvelut

Kehitämme uusia työvoimapalveluita yritysten ja työllisyyden kasvun tueksi. Luomme uuden mallin osaavan työvoimantarpeen ennakointiin ja ohjaamiseen, mukaan lukien kansainvälisen työvoiman liikkuvuus. Porvoon kaupunki koordinoi ennakointityötä yhdessä oppilaitosten ja yritysten kanssa.

Elinvoiman kehittämisen kumppani

Kaupunki on vaikuttava alusta ja aktiivinen kumppani yrittäjyyden ja työllisyyden edistämisessä. Kaupunki johtaa ja koordinoi elinkeino- ja kasvupalveluja BusinessPorvoo -mallin kautta. Keskeisiä työkaluja ovat maankäytön ja liikenteen suunnittelu, infrarakentaminen ja ylläpito sekä yritysneuvonta ja -markkinointi.

Muutosvoimainen toimintakulttuuri

Porvoon kaupunki vastaa jatkuvasti muuttuvaan toimintaympäristöön oman toimintansa jatkuvalla arvioinnilla ja kehittämisellä. Strategisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää riittävää muutosvoimaa. Vakautamme kaupungin talouden ja pidämme sen kestäväällä pohjalla. Toteutamme keskeisimmät kärkihankkeet, joilla vahvistamme kaupunkilaisten hyvinvointia ja alueen elinvoimaa. Kaupungin henkilöstö on osaavaa ja uudistuskypyistä, johtaminen ja vaikuttaminen on kyvykästä. Uudistamme rohkeasti kaupungin toimintatapoja: Porvoo on myönteinen ja mahdollistava kaupunki.

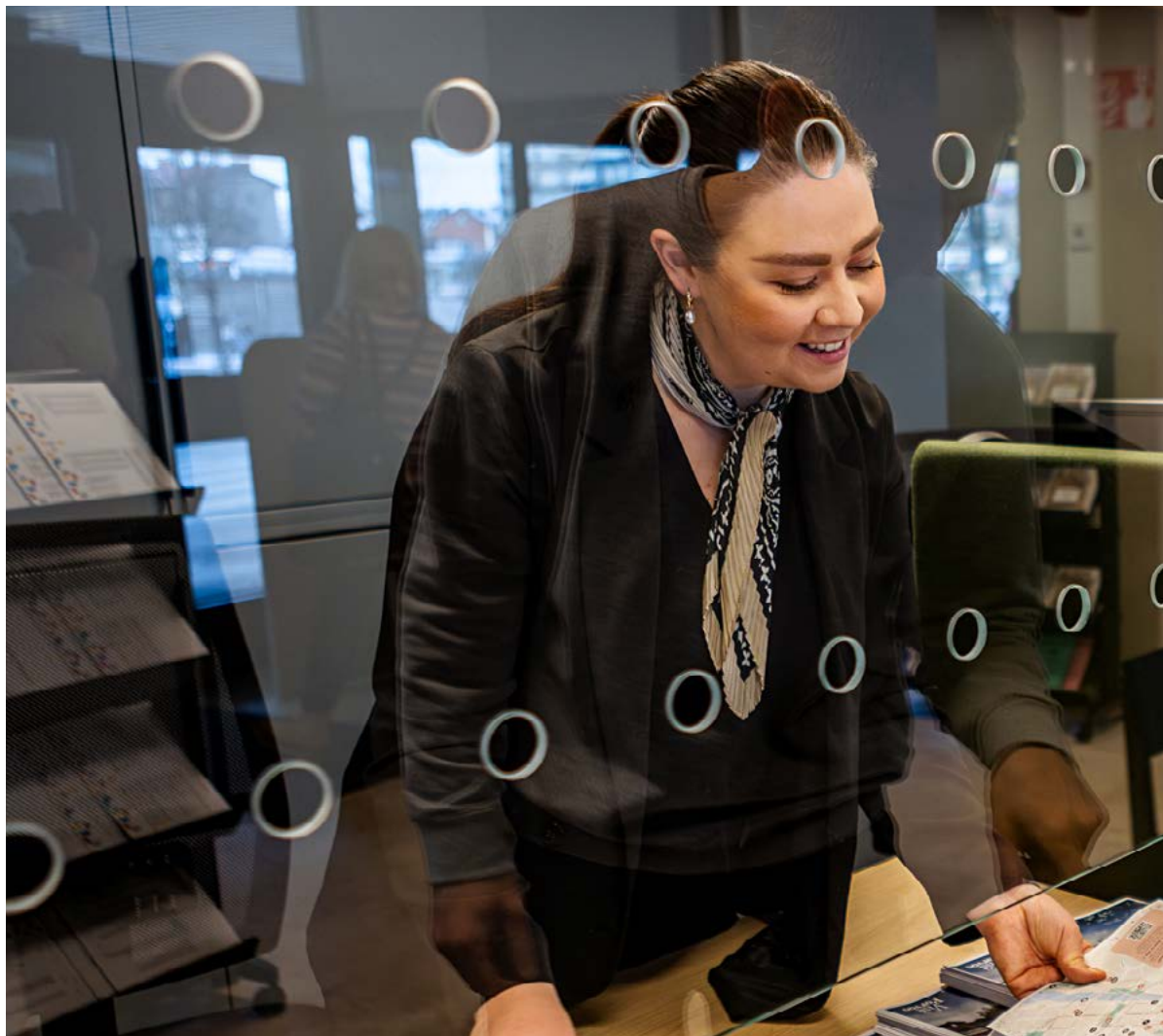
*Uudistamme
rohkeasti kaupungin
toimintatapoja:
Porvoo on myönteinen
ja mahdollistava
kaupunki.*

Myönteinen, kuunteleva ja ystävällinen kaupunki

Mahdollistava kaupunki

Uudistamme rohkeasti kaupungin toimintatapoja. Porvoo on myönteinen ja mahdollistava kaupunki. Arvostamme asukkaiden, yhteisöjen ja yritysten ideoita ja aktiivisuutta. Vahvistamme demokratiaa ja kokeilemme aktiivisesti uusia toimivampia vuorovaikutus- ja osallistumiskeinoja, jotta asukkaat tuntevat voivansa vaikuttaa elinympäristönsä kehittämiseen.

Vastaamme asukkaiden ja yritysten toiveisiin toimia joustavasti, avoimesti, kuuntelevasti ja hyvässä vuorovaikutuksessa. Samalla huolehdimme, että kaupungin toiminta ja päätöksenteko perustuu hyvän hallinnon ja yhdenvertaisuuden periaatteisiin.

Sujuva asiakaspalvelu ja arvostava vuorovaikutus

Asukkaat rakastavat Porvoon kauneutta ja viihtyisyyttä, mutta osa asukkaista suhtautuu kaupunkiorganisaatioon varauksellisemmin. Parannamme asiakaspalvelua koko kaupunkiorganisaatioissa. Luomme yhteistä ymmärrystä ja luottamusta perustelemalla päätösehdotukset luotettavalla tiedolla – avoimesti, selkeästi ja ymmärrettävästi. Rakennamme kuuntelevaa ja arvostavaa keskustelukulttuuria kaikilla keskustelufoorumeilla. Muistamme, että Porvoossa moni asia on hyvin ja kerromme aktiivisesti kaupungin vahvuuksista ja onnistumisista.

Uudistuskykyinen henkilöstö ja kyvykäs johtaminen

Osaava ja uudistuskykyinen henkilöstö

Henkilöstömme on uudistuskykyinen, osaava ja sen määrä oikein mitoitettu. Osaamisen kehittämisessä painotamme ICT-ratkaisujen ja tekoälyn tehokasta hyödyntämistä, digiturvallisuutta, varautumista, eri kulttuureista tulevien asukkaiden kohtaamista sekä myönteisen asiakaspalvelukokemuksen vahvistamista.

Vastuullinen työnantaja

Huolehdimme henkilöstömme turvallisuudesta, työhyvinvoinnista ja osaamisen kehittämisestä. Palkkaus ja palkitseminen ovat oikeudenmukaisia. Työyhteisömme ovat kannustavia, monimuotoisia, avoimia ja keskustelevia. Arvostus, kohteliaisuus ja välittäminen kuuluvat jokaiseen kaupungin työyhteisöön.

Yhteinen tilannekuva ja yhteistyön johtaminen

Viranhaltija- ja luottamushenkilöjohdon päätökset ja johtaminen perustuvat hyvään, tietoa hyödyntävään

valmisteluun ja kaupunkistrategiaan. Vahvistamme poikkihallinnollista johtamista, viranhaltijoiden sekä luottamushenkilöiden yhteistä tilannekuvaa ja yhteistyötä koko kaupunkiorganisaatioissa.

Kaupungin keskeisten konserniyhtiöiden merkitys kaupungin palvelutuotannon, infrastruktuurin sekä kasvun ja kestävä kehityksen edistämässä on tärkeä. Varmistamme hyvällä konserniohjauksella ja keskinäisellä vuorovaikutuksella sen, että kaupunki toteuttaa kaupunkistrategiaa tehokkaimmalla mahdollisella tavalla.

Uudistuva johtaminen

Uudistamme toimintatapoja, prosessien ja yhteistyön johtamista sekä organisaatiota, jotta strategia voidaan toimeenpanna tehokkaasti. Johtaminen tukee arjen tuloksellista työtä, ja se on lähellä henkilöstöä sekä asukkaita. Teemme pitkäjänteistä strategista henkilöstösuunnittelua, jotta henkilöstön määrä ja osaaminen vastaavat tarvetta.

Itäisen Uudenmaan veturi

Teemme itäisen Uudenmaan keskuksena tiivistä viranomaisyhteistyötä alueen muiden kuntien ja hyvinvointialueen kanssa. Yhteistyön keskeinen painopiste on alueellisessa varautumisessa ja häiriönsietokyvyssä. Kaupunki vaikuttaa aktiivisesti lainsäädäntöön, joka koskee Porvoon ja itäisen Uudenmaan toimintaympäristöä.

Vakaa ja kestävä talous

Talouden vakauttamisohjelma

Yhteisöveron taso alenee merkittävästi vuosina 2026 ja 2027, ja tilikauden tulos on ennusteiden mukaan painumassa huomattavan alijäämäiseksi vuosina 2027–2028. Kaupungin talouden tasapaino edellyttää käyttötalousmenojen sopeuttamista. Kaupunki käyttää tällä hetkellä palveluihin noin 400–500 euroa asukasta kohden enemmän kuin C21-kaupungit keskimäärin. Menot ovat edelleen korkealla tasolla, vaikka kaupunki on viime vuosina toimeenpannut kaksi talouden tasapainottamisohjelmaa. Keväällä 2026 laaditaan talouden vakauttamisohjelma, jossa linjataan toimet talouden sopeuttamiseksi kuluvalta valtuustokauden aikana ja päätetään lähivuosien investointien tasosta. Kun talous on tasapainossa ja kestävällä pohjalla, pysyvät velkaantuminen ja verotus kohtuullisella tasolla. Tämä mahdollistaa kaupungin jatkuvan kehittämisen ja investoinnit kärkihankkeisiin.

Tasapainoinen talous

Kaupungin talous on valtuustokauden aikana tasapainossa, eli vuosien 2025–2029 kumulatiivinen tulos on ylijäämäinen (ilman kertaluonteisia eriä). Vähennämme riippuvuutta yhteisöveron vaihteluista niin, että kaupungin talous on tasapainossa yhteisöveron eri suhdannetilanteissa.

Valtuustokauden lopussa toimintakate asukasta kohden on selvästi lähempänä C21-kaupunkien keskiarvoa.

Veroaste säilyy pääosin nykytasolla

Tavoitteena on, että kunnallisverotusta ei kiristetä. Kiinteistöverotukseen ei tavoitella korotuksia, joskin yksittäisiä kiinteistöveroprosentteja voidaan tarkastella osana talouden vakauttamisohjelmaa.

Lainakanta ja investoinnit

Lainakanta säilyy kuntien keskiarvon alapuolella valtuustokauden loppuun asti. Lähivuosien kova investointitahti tarkoittaa sitä, että 2030-luvun alussa investoidaan maltillisemmin.

Palveluverkot ja tyhjiillään olevat kiinteistöt

Palveluverkkoja muokataan huomioiden muutokset kaupungin väestörakenteessa, asukkaiden palvelutarpeessa, kaupunkirakenteen kehittämisessä, kiinteistöjen korjaustarpeessa ja kaupungin talous - tilanteessa. Kasvun ja oppimisen palveluverkon kehittämisen lähtökohtana on jokaisen oppilaan mahdollisuus monipuoliseen oppimisympäristöön sekä yhteisöön, joka mahdollistaa vahvan sosiaalisen vuorovaikutuksen ja jossa henkilöstön moniammatillinen rakenne tukee lapsen kehitystä.

Palveluverkkojen arviointi on jatkuvaa työtä. Arvioimme pitkäjänteisesti palveluverkkojen, tarpeettomien kiinteistöjen ja investointien vaikutuksia käyttötalouteen päätöksenteon tueksi. Käymme aktiivisesti neuvotteluja keskustan täydennysrakennuskohteista, jotta pystymme vastaamaan monipuoliseen asuntotarpeeseen palvelujen äärellä.

Kärkihankkeiden määrätietoinen edistäminen

Kaupunki toteuttaa ja edistää valtuustokauden aikana useita merkittäviä kärkihankkeita, jotka kehittävät fyysistä kaupunkiympäristöä ja sen vetovoimaa, asukkaiden hyvinvointia ja kaupungin elinvoimaa. Valtuustokauden aikana toteutamme seuraavia kärkihankkeita:

Kokonniemen liikuntakeskus

Rakennamme Kokonniemeen liikuntakeskuksen, joka tukee terveellistä ja aktiivista arkea jokaiselle, sekä omatoimisesti että yhdessä liikkuen.

Gammelbackan kehitys

Uusi Peipon koulu on yksi kaupunkimme merkittävimmistä investointikohteista, ja se parantaa olennaisesti Gammelbackan alueen palvelutasoa sekä yleisilmettä. Asuntojen täydennysrakentamiseen tähtäävät kaavahankkeet lisäävät alueen monipuolista asuntotarjontaa.

Puistokatu

Puistokadun asemakaavoituksella ja infrainvestoinneilla luodaan edellytykset asunto- ja liiketilojen täydennysrakentamiselle laadukkaana kaupunkibulevardin varrelle. Kadun liikennejärjestelyt suunnitellaan

Kaupunki edistää lisäksi useita hyvinvointia ja elinvoimaa tukevia hankkeita, joiden toteutuminen ja ajoitus riippuvat kaupungin resursseista sekä taloustilanteesta, kuten Porvoon tori, Kuninkaanportin uusi silta moottoritien yli, Edelfeltinranta sekä keskustan pysäköintiratkaisujen parantaminen.

palvelemaan entistä paremmin jalankulkua, pyöräilyä ja joukkoliikennettä. Toteutamme liityntäpysäköintiratkaisun ensimmäisen vaiheen liikenneaseman rakentamisen yhteydessä.

Uusi sairaala ja hyvinvointikeskus

Mahdollistamme uuden sairaalan ja hyvinvointikeskuksen rakentumisen Porvooseen.

Parannamme liikennejärjestelmää

Kehitämme kaupungin joukkoliikennejärjestelmää edelleen ja luomme edellytykset Porvoon bussin matkustajamäärien jatkuvalle kasvulle. Itäradan valmistuminen parantaisi porvoolaisten arkea tuomalla lisää sujuvuutta ja kestävä tavan pendelöidä. Lisäksi varmistamme, että uusi sairaala voidaan liittää joukkoliikenneverkkoon.

Länsirannan eteläosan kehittäminen

Luomme edellytykset sille, että Länsirannan kortteleiden, Tolkkistentien ja Kokkonniemen väliin sijoittuva laaja ja vielä jäsentymätön alue voidaan muuttaa viihtyisäksi osaksi korttelikaupunkia, jossa on jo hyvä palvelutaso.

Meritullin rakentuminen

Edistämme viihtyisän asuinalueen rakentumista sekä päiväkodin ja urheilukentän sijoittamista alueelle.

Kaupunki edistää lisäksi useita hyvinvointia ja elinvoimaa tukevia hankkeita, joiden toteutuminen ja ajoitus riippuvat kaupungin resursseista sekä taloustilanteesta, kuten Porvoon tori, Kuninkaanportin uusi silta moottoritien yli, Edelfeltinranta sekä keskustan pysäköintiratkaisujen parantaminen.

Tulevaisuuteen uskovat, vahvojen perustaitojen lapset ja nuoret

Varhaiskasvatuksen korkeakoulutetun henkilöstön kelpoisuusaste

Nykytila:

Vuonna 2025 varhaiskasvatuksen opettajat 62,3 % ja varhaiskasvatuksen sosionomit 38,9 %.

Tavoitetaso:

Vuonna 2029 varhaiskasvatuksen opettajat ja varhaiskasvatuksen sosionomit vähintään 75 %.

Opetuksen oppimistulokset paranevat

(matematiikka sekä äidinkieli)

Nykytila:

Nyt lukutaidossa alle 80 % oppilaista (s1 ja r1) saavuttaa 6. -luokalla vähintään keskitason.

Nyt matematiikassa 4.–9. luokkien oppilaiden todistuksissa keskimääräinen arvosana on vähintään 7,8.

Tavoitetaso:

Lukutaidossa vähintään 80 % oppilaista (s1 ja r1) saavuttaa 6. -luokalla vähintään keskitason strategiaikaudella.

Matematiikassa 4.–9. luokkien oppilaiden todistuksissa keskimääräinen arvosana on vähintään 8,0 strategiaikaudella.

Opetuksessa lasten poissaolot vähenevät

Nykytila:

Nyt keskimäärin 76,6 poissaolotuntia/vuosi.

Tavoitetaso:

Keskimääräiset poissaolotunnit/oppilas/vuosi laskevat reilulla viidellä tunnilla strategiaikaudella (alle 70 poissaolotuntia/oppilas/vuosi).

Hyte-kerroin säilyy keskiarvon yläpuolella, Suomen parhaiden kuntien joukossa

Nykytila:

Vuonna 2025 Porvoo hyte-kerroin oli 76 pistettä. Vertailukuntien* keskiarvo oli 71 pistettä, koko Suomen keskiarvo oli 63 pistettä.

*Vertailukunnat: Hämeenlinna, Järvenpää, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Vaasa

Tavoitetaso:

Hyte-kerroin pysyy vähintään vertailukuntien keskiarvossa.

Kaupunki johon kotiudutaan

Vieraskielisten 18–64 -vuotiaiden työttömyysaste laskee

Nykytila:

Vuonna 2025 (viimeisin saatavilla oleva tieto) työttömyysaste on ollut noin 25 prosenttia.

Tavoitetaso:

Vuonna 2029 työttömyysaste on enintään 15 prosenttia (lähestyy koko väestön työttömyysastetta).

Saavutettu kielitaitotaso kotoutumis- koulutuksissa paranee

Nykytila:

Vuonna 2024–2025 kaikki eivät ole päässeet tasolle B1.1.

Tavoitetaso:

Vuonna 2029 koulutuksen päättäneistä vähintään 95 prosenttia pääsee tasolle B1.1.

EVP-indeksi (elinvoima, vetovoima, pitovoimaindeksi) paranee veto- ja pitovoimatulosten osalta

Nykytila:

Vuonna 2025 (viimeisin tieto) keskuskaupungeista korkeimmat veto- ja pitovoiman indeksipisteet saivat Espoo (88,6), Tampere (86,4), Helsinki (84,9), Turku (84,0) ja Vantaa (81,2). Porvoo ei sijoitu viiden kärkeen. Porvoon veto- ja pitovoiman indeksipistemäärä on ollut hieman yli 66,8.

Tavoitetaso:

Porvoo parantaa veto- ja pitovoiman indeksipistemäärää vähintään lukuun 80 vuoteen 2029 mennessä.

Puhdas, kaunis ja kutsuva elinympäristö

Kasvihuone- kaasupäästöt vähenevät

Nykytila:

Vuonna 2023 päästöt olivat 179 ktCO₂e (viimeisin saatavilla oleva varmistettu tieto).

Tavoitetaso:

Vuonna 2029 kasvihuonekaasupäästöt tasolla 76–117 ktCO₂e (tieto saadaan vuodelta 2027). Alempi arvo 76 ktCO₂e on suhteessa hiilineutraalisuuden edellyttämään päästötasoon. Ylempi arvo 117 ktCO₂e on suhteessa 80 % päästövähennystavoitteeseen.

Vesien tila paranee, viemäriverkoston vuotavien sade-, sulamis- ja pohja- vesien määrä (vuotovesimäärä) pienenee

Nykytila:

Vuonna 2024 (viimeisin tieto) viemäriverkoston vuotovesimäärä 48 %.

Tavoitetaso:

Vuonna 2030 viemäriverkoston vuotovesimäärä on korkeintaan 43 %.

Kaupungin omien suojeltujen metsien osuus kasvaa

Nykytila:

Vuonna 2025 kaupunkien omistamien suojeltujen metsien osuus oli noin 13 prosenttia (mukaan lukien Virvik ja Hakasalo).

Tavoitetaso:

Vuonna 2030 kaupunkien omistamien suojeltujen metsien osuus on noin 17 prosenttia.

Puurakentamisen edellytyksiä lisätään

Nykytila:

Ei aiemmin asetettua tavoitetta tai seurantaa.

Tavoitetaso:

Joka vuosi vähintään kaksi asemakaavaehdotusta, jotka luovat edellytyksiä yhtiömuotoiselle puurakentamiselle.

Taidetehtaan kävijämäärät kasvavat

Nykytila:

Vuonna 2025 käyntejä oli yli 288000 (ovilaskurit).

Tavoitetaso:

Joka vuosi yli 300000 käyntiä (ovilaskurit).

Vaikuttavuutta elinvoiman edistämiseen

Yli yhden miljoonan euron liikevaihdon yritysmäärä kasvaa

Nykytila:

Vuonna 2025 Porvoossa 250 yritystä (yli yhden miljoonan euron liikevaihto).

Tavoitetaso:

Vuonna 2030 yli miljoonan liikevaihdon omaavia yrityksiä vähintään 300 kappaletta.

Työttömien henkilöiden määrä, joista maksetaan työmarkkina-etuuksien kuntaosuutta (ns. sakkomaksut, €) laskee

Nykytila:

Vuonna 2025 sakkomaksut Porvoossa olivat yhteensä 6,85 miljoonaa euroa (toteuma).

Tavoitetaso:

Vuonna 2029 sakkomaksut ovat alle 6 miljoonaa euroa.

Luovutetut yritystontit vähintään viisi kappaletta vuosittain

Nykytila:

Viime vuosina yritystontteja on luovutettu keskimäärin 3–5 kappaletta.

Tavoitetaso:

Luovutettujen yritystonttien määrä vuosittain vähintään viisi kappaletta.

Matkailutulot kasvavat

Nykytila:

Vuonna 2024 Porvoon matkailun välitön tulo oli 64 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 kokonaismatkailutulot ei ole vielä julkaistu.

Tavoitetaso:

Matkailutulot vuosittain vähintään 70 miljoonaa euroa ja vuonna 2029 vähintään 80 miljoonaa euroa.

Myönteinen, kuunteleva ja ystävällinen kaupunki

Kaupunki-organisaation maine paranee vuorovaikutuksen ja hallinnon osalta (asukaspalaute)

Nykytila:

Vuonna 2025 Luottamus&maine -tutkimuksessa mielikuva hallinnosta oli 2,84/5,00 ja vuorovaikutuksesta 2,88/5,00

Tavoitetaso:

Vuonna 2028 Luottamus&maine -tutkimuksessa mielikuva hallinnosta on vähintään 3,00/5,00 ja vuorovaikutuksesta 3,00/5,00

E-Porvoo, asiakkaiden tyytyväisyys asiointiin: kolme tähteä / neljä tähteä

Nykytila:

Ei aiemmin asetettua tavoitetta tai seurantaa.

Tavoitetaso:

Keskiarvo joka vuosi vähintään kolme tähteä (asteikolla 1-4 tähteä).

E-Porvoo, asioinnin nopeus: Kaikkiin palautteisiin vastataan tavoiteajassa (palvelulupaus seitsemän päivää)

Nykytila:

Vuonna 2025 palautteisiin on vastattu keskimäärin 17 päivässä. Noin puolet palautteista ohjautuu kaupunki-infraan.

Tavoitetaso:

Vuonna 2027 kaikkiin palautteisiin vastataan viimeistään seitsemässä päivässä.

Uudistuskykyinen henkilöstö ja kyvykäs johtaminen

Terveysperusteiset henkilöstön poissaolot pysyy noin neljässä prosentissa

Nykytila:

Vuonna 2025 terveysperusteisia poissaoloja 4,18 %

Tavoitetaso:

Joka vuodelle noin 4 %.

Henkilöstön suositteluhalukkuus pysyy korkeana

Nykytila:

Vuonna 2025 henkilöstökyselyyn vastanneista 85 % suosittelisi nykyistä työpaikkaa tuttavalleen.

Tavoitetaso:

Vuonna 2029 henkilöstökyselyyn vastanneista 85 % suosittelee nykyistä työpaikkaa tuttavalleen.

Vakaa ja kestävä talous

Kaupungin talous pysyy tasapainossa

Nykytila:

Vuoden 2025 tilipäätöksen ennakko-
tojen ja talousarvion 2026 perusteella
kaupungin kumulatiivinen tulos vuosilta
2025–2029 tulee olemaan noin 11
miljoonaa euroa alijäämäinen (23 milj.
€ (tp25), 6 milj. € (tae26), -13 milj. €
(tae27), - 13 milj. € (tae28), -14 milj. €
(tae29)).

Tavoitetaso:

Kaupungin kumulatiivinen tulos vuosilta
2025–2029 on ylijäämäinen.

Toimintakate asukasta kohden lähenee vertailukuntien keskiarvoa

Nykytila:

Vuonna 2024 Porvoon toimintakate oli
2 951 euroa asukasta kohden, kun yli
40 000 asukkaan kuntien keskiarvo oli
2485 euroa, eli 466 euroa matalampi.

Tavoitetaso:

Enintään 250 euroa per asukas yli C21
–kaupunkien keskiarvon valtuustokau-
den lopussa.

Lainakanta säilyy kuntien keskiarvon alapuolella

Nykytila:

Vuonna 2025 (ennakkotiedot) Man-
ner-Suomen kuntien keskimääräinen
lainakanta asukasta kohden oli 3547 €.
Porvoon vastaava lainakanta 960 €.

Tavoitetaso:

Lainakanta säilyy Manner-Suomen
kuntien keskiarvon alapuolella valtuus-
tokauden loppuun asti.

C-salkussa olevien rakennusten määrä vähenee

Nykytila:

Kaupungin toiminnan kannalta
tarpeettomat ja myytävissä olevat
rakennukset on salkutettu niin
sanottuun C-salkkuun.

Tavoitetaso:

C-salkussa olevien rakennusten määrä
vähenee vuosittain vähintään kahdella
rakennuksella valtuustokauden aikana.

Kärkihankkeiden määrätietoinen edistäminen

Kokonniemen liikuntakeskus

Nykytila:

Asemakaava on lainvoimainen ja toteutussuunnittelu käynnissä.

Tavoitetaso:

Rakennustyöt ovat valmistuneet kokonaisuudessaan ja Kokonniemen liikuntakeskus on käyttöönottovalmis vuonna 2030.

Gammelbackan keskus

Nykytila:

Peipon koulun asemakaava on lainvoimainen ja Koulumestarintien asemakaavatyö käynnissä.

Tavoitetaso:

Vuonna 2028 Peipon uusi koulurakennus on valmis ja Koulumestarintien asemakaava hyväksytty valtuustossa.

Puistokatu

Nykytila:

Liikenneaseman ja liityntäpysäköinnin asemakaava hyväksytty ja liikenneaseman tontti myyty. Puistokatu I asemakaava valmis, Puistokatu II asemakaavatyö käynnissä, muut Puistokatu asemakaavat tilassa ei vireillä/avoin. Infra (kadut/putket) suunnitteilla.

Tavoitetaso:

Vuonna 2029 liityntäpysäköinti käyttöönnottovalmis ja infra (kadut 1-5) rakennusvalmiit. Tolkkistentien tontin luovutuskilpailun voittaja on valittu.

Uusi sairaala ja hyvinvointikeskus

Nykytila:

Asemakaavatyö on vireillä.

Tavoitetaso:

Vuonna 2028 asemakaavaehdotus hyväksytty valtuustossa.

Joukkoliikenteen matkustajamäärät kasvavat joka vuosi

Nykytila:

Vuonna 2025 noin 693000 matkustajaa (linjaliikenne ja kyläkydyt).

Tavoitetaso:

Vuonna 2026 matkustajia 762000 (10 % kasvu vs. 2025), vuonna 2027 matkustajia 831000 (20 % kasvu vs. 2025), vuonna 2028 matkustajia 866000 (25 % kasvu vs 2025), vuonna 2029 matkustajia 901000 (30 % kasvu verrattuna v. 2025)

Länsirannan eteläosa

Nykytila:

Asemakaavatyö on vireillä.

Tavoitetaso:

Vuonna 2029 asemakaavaehdotus on valmis.

Meritulli

Nykytila:

Asemakaava on hyväksytty valtuustossa (vuoden 2026 alussa).

Tavoitetaso:

Vuonna 2030 päiväkotitoimitus on rakennettu Meritulliin ja ensimmäinen tontti luovutettu asuinrakentamiseen.

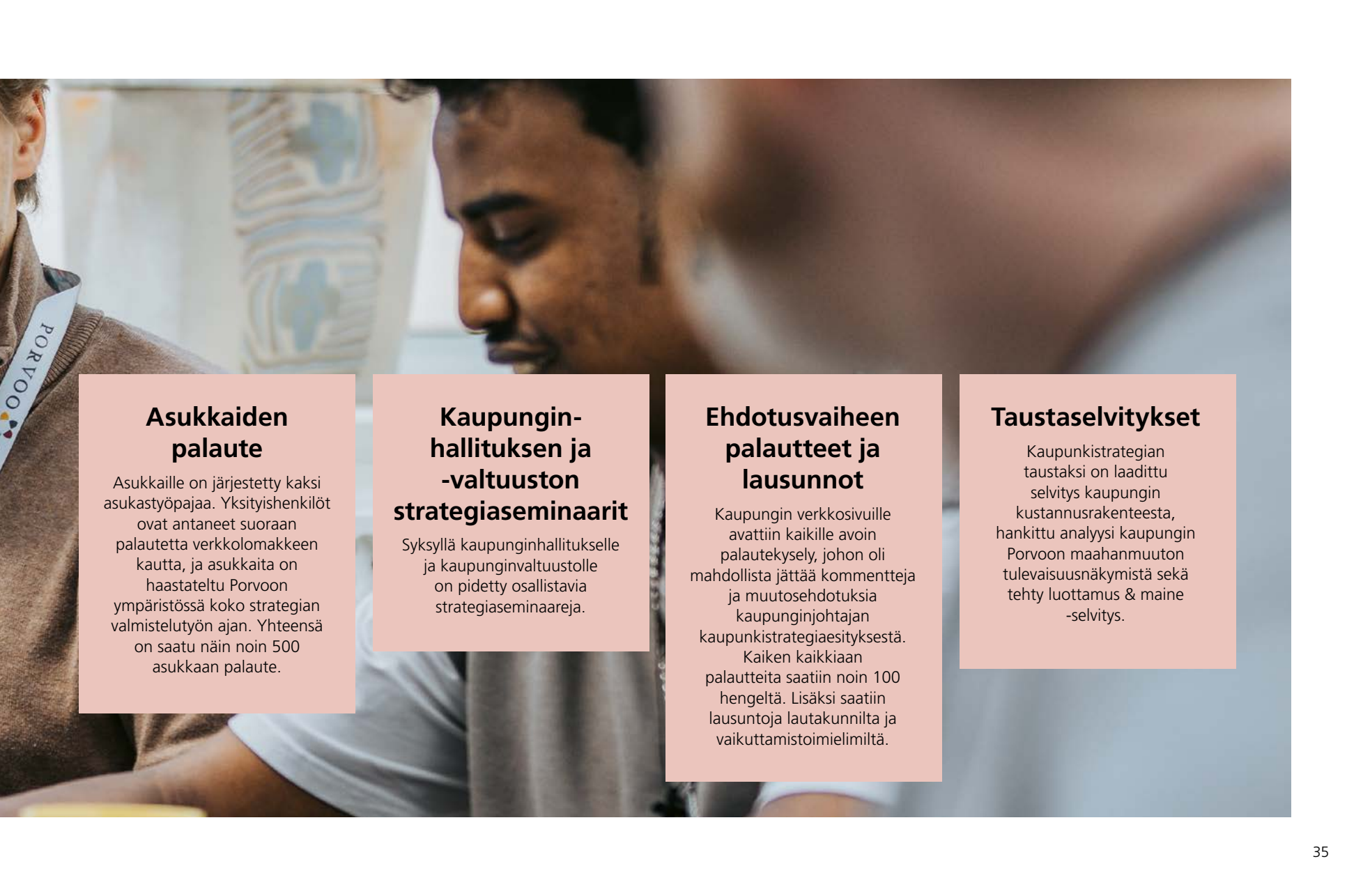
Laaja taustavalmistelu ja osallistaminen

Toiminta- ympäristön kuvaus

Kaupungin toimintaympäristöstä on laadittu laaja analyysi, joka sisältää nykytilan kuvauksen ja valtuustokauden aikana ennakoitua muutokset toimintaympäristössä.

Tulevaisuus- työpajat

Syksyn aikana on pidetty 65 työpajaa, joihin on yhteensä osallistunut noin 600 henkilöä. Vastaaajina mm. kaupungin henkilöstöä, elinkeinofoorumi, Posintra, Merellisen Porvoon edustajat, Veneilevän merellisen Porvoon edustajat, Porvoon kylät, Porvoon vanhempainyhdistykset, Vanhan Porvoon kauppiasyhdistys sekä Vanhan Porvoon asukasyhdistys.

Asukkaiden palaute

Asukkaille on järjestetty kaksi asukastyöpajaa. Yksityishenkilöt ovat antaneet suoraan palautetta verkkolomakkeen kautta, ja asukkaita on haastateltu Porvoon ympäristössä koko strategian valmistelutyön ajan. Yhteensä on saatu näin noin 500 asukkaan palaute.

Kaupungin- hallituksen ja -valtuuston strategiaseminaarit

Syksyllä kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle on pidetty osallistavia strategiaseminaareja.

Ehdotusvaiheen palautteet ja lausunnot

Kaupungin verkkosivuille avattiin kaikille avoin palautekysely, johon oli mahdollista jättää kommentteja ja muutosehdotuksia kaupunginjohtajan kaupunkistrategiaesityksestä. Kaiken kaikkiaan palautteita saatiin noin 100 hengeltä. Lisäksi saatiin lausuntoja lautakunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä.

Taustaselvitykset

Kaupunkistrategian taustaksi on laadittu selvitys kaupungin kustannusrakenteesta, hankittu analyysi kaupungin Porvoon maahanmuuton tulevaisuusnäköymistä sekä tehty luottamus & maine -selvitys.

**Yhdessä. Toisiamme arvostaen.
Rohkeasti. Vastuullisesti.**

PORVOO BORGÅ